

بسمه تعالی

راهنمای گزارش دهی مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان

بر اساس استانداردهای GRI:۲۰۱۸

جهت تدوین گزارش مسئولیت‌های اجتماعی (پایداری) شرکت‌ها و سازمان‌های فعال در صنعت نفت ایران (Rev08)

امور مسئولیت اجتماعی صنعت نفت

خرداد ۱۳۹۹

صنعت نفت

فهرست مطالب

سیاستها و نظامنامه نحوه ایفای مسئولیتهای اجتماعی در صنعت نفت	۳
۱. مقدمه	۷
۲. تعریف مفاهیم	۸
۳. اصول گزارش دهی و معیارهای ارزیابی	۱۰
۴. ساختار گزارش	۱۲
۴,۱. سرفصل های عمومی	۱۲
۴,۲. سرفصل های ویژه (شاخص های عملکردی)	۱۶
۴,۲,۱. شاخص های اقتصادی مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان	۱۷
۴,۲,۲. شاخص های مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان در قبال کارکنان - مشتریان	۱۸
۴,۲,۳. شاخص های مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان در قبال جوامع محلی	۲۰
۴,۲,۴. شاخص های مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان در قبال محیط زیست	۲۲
۵. منابع	۲۵
۶. پیوستها	۲۶

سیاست‌ها و نظام‌نامه نحوه ایفای مسئولیت‌های اجتماعی در صنعت نفت

شماره: ۴۰۷ - ۲۰۲۲
تاریخ: ۵ - ۱۶۱ / ۱۳۹۸
پست: —

بسمتعالی

وزیر

مدیران عامل محترم چهار شرکت اصلی

پیرو جمع بندی مباحث مطرح شده در شورای معاونان وزارتخانه، با عنایت به اثرات محیط اجتماعی بر کارآیی فعالیت های صنعت نفت و با هدف ارایه تصویر مناسب از صنعت نفت در افکار عمومی، ایجاد فضای لازم برای افزایش اعتماد اجتماعی، بهبود روابط با جوامع محلی و تسهیل شرایط کاری صنعت نفت در این جوامع، بهینه سازی هزینه کردها در زمینه اقدامات مسئولانه سازمان ها و شرکت های نفتی و نظارت عالیه در این خصوص، بدینوسیله سیاست ها و نظام نامه نحوه ایفای مسئولیت های اجتماعی در صنعت نفت ابلاغ می گردد. کلیه شرکت های اصلی و فرعی و تابعه وزارت نفت نیز مشمول مفاد این نظام نامه می باشند.

سیاست ها و نظام نامه نحوه ایفای مسئولیت های اجتماعی در صنعت نفت

ماده ۱- تعاریف

- ۱-۱- جوامع محلی: مقصود از جوامع محلی در این نظام نامه گروهی از مردم با هویت مشخص است که در مناطق مختلف فعالیت صنعت نفت ساکن بوده و بر فعالیت های صنعت نفت تاثیر مستقیم یا غیر مستقیم داشته و یا از آن تاثیر می پذیرند.
- ۱-۲- توانمند سازی: بهره گیری از روش های متنوع حمایتی، تسهیل گری، آگاهی بخشی و آموزشی (به ویژه آموزش های فنی و حرفه ای و تفویض بینه علمی دانش آموزان کم بضاعت و با توجه ویژه به زنان و دختران)، به منظور خود اتکایی و توسعه سرمایه انسانی در جوامع محلی.
- ۲- مناطق فعالیت صنعت نفت از منظر اهمیت تاثیر پذیری و تاثیر گذاری در ارتباط با جوامع محلی به ترتیب زیر می باشد:

منطقه یک: منطقه عمومی پارس (شامل شهرستان های عملویه، کنگان و جم) و منطقه غرب کارون

منطقه دو: حوزه جغرافیایی عملیات شرکت های مناطق نفتخیز جنوب، نفت مناطق مرکزی، نفت فلات قاره، نفت اروندان به علاوه تاسیسات فرآورشی پیوسته با بالادست در همان مناطق مانند پالایشگاه های گز شهید هاشمی نژاد، بید بلند ۱ و پارسیان و قشم.

منطقه ویژه اقتصادی ماهشهر نیز جزء همین منطقه محسوب می شود.

منطقه سه: دیگر مناطق کشور

رئیس

ماده ۳ - موضوعات و زمینه‌های عمل

- ۱-۳- تاکید بر رعایت ضوابط حفظ محیط زیست در طراحی و اجرای طرح های صنعت نفت در همه مناطق
- ۲-۳- بررسی و احصاء ظرفیت های توسعه محلی با بهره گیری از نظرات مسئولان محلی و نیز نخبگان در منطقه یک
- ۳-۳- کمک به هدایت و توانمندسازی ساکنان جوامع محلی خاصه دختران، زنان و اقشار آسیب پذیر به منظور شکوفایی ظرفیت های توسعه محلی در منطقه یک
- ۴-۳- نیازسنجی، ارزیابی و اجرای طرح های عمرانی (فیزیکی) در مناطق
- ۵-۳- استفاده از ظرفیت های تولیدی و خدماتی موجود در مناطق یک و دو در زمینه تأمین کالاهای عمومی مورد نیاز صنعت نفت و پیمانکاران (نظیر تهیه مواد خوراکی، تولید لباس کار، وسایل نقلیه برای ایاب و ذهاب کارکنان، تعمیر ماشین آلات) و ایجاد شرایط تقویت این ظرفیت ها.
- ۶-۳- بهره گیری از نیروی کار صاحب صلاحیت جوامع محلی در اجرای طرح های صنعت نفت توسط پیمانکاران طرف قرارداد با رعایت ابلاغیه وزارت نفت به شماره ۶۵۸-۲۰/۲ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۰ در مناطق یک و دو و نیز رعایت شیوه نامه به کارگیری نیروی انسانی اولویت دار محلی توسط پیمانکاران صنعت نفت در منطقه عمومی پارس جنوبی به شماره ۱۶۵۳۱۹-۱۰/۱-۱۳۹۷/۰۴/۱۲ مورخ
- ۷-۳- مساعدت به مردم و جوامع محلی در مواقع بروز حوادث غیر مترقبه در تمام مناطق به ویژه مناطق یک و دو.
- ۸-۳- مشارکت در انجام فعالیت های ترویجی و پیشگیرانه به منظور کنترل بیماری های شایع در میان کودکان و زنان جوامع محلی در منطقه یک، به ترتیب و در سقف اعتبار مصوب هیات مدیره شرکت اصلی برای هر مورد
- ۹-۳- حمایت از فعالیت های فرهنگی در مناطق یک و دو در سقف اعتبار مصوب هیات مدیره شرکت اصلی برای هر مورد
- ۱۰-۳- برقراری ارتباط موثر با مردم، جریانات اجتماعی و بزرگان مناطق یک و دو به منظور ایجاد احساس منفعت مشترک، اقناع و تنویر افکار عمومی

ماده ۴- در مناطق تعریف شده، طرح های عمرانی صرفاً در زمینه های مشخص شده زیر قابل اجرا خواهد بود:

در مناطق یک و دو: کمک و مشارکت در احداث و بازسازی موارد زیر:

➤ در روستاها، خانه بهداشت، درمانگاه، مدرسه، آب آشامیدنی و فاضلاب، طرح هادی روستایی،

سالن ورزشی و زمین چمن

برنده

در شهرها، درمانگاه، مراکز آموزشی، تجهیز مراکز فنی و حرفه ای، مرکز فرهنگی چند منظوره، سالن ورزشی و زمین چمن.

در منطقه سه: کمک و مشارکت در اجرای طرح های زمین چمن روستایی و سالن های کوچک ورزشی به میزان حداکثر ۵۰ درصد هزینه ها در سقف مصوب موردی هیات مدیره شرکت ملی نفت ایران (که هر ساله تعیین و ابلاغ می شود) و نیز اعلام سازمان برنامه و بودجه برای تامین مابقی بودجه در هر مورد.

تبصره ۱- ادامه اجرای طرح های عمرانی فعال در دست اقدام «مدیریت نظارت بر طرح های عمرانی مناطق نفتخیزه با پیشرفت قابل ملاحظه، حداکثر در سقف تعهد مصوب هیات مدیره شرکت ملی نفت ایران بلامانع است.
تبصره ۲- در منطقه یک، مشارکت در طرح های راه های مواصلاتی روستایی نیز قابل انجام خواهد بود.
تبصره ۳- در همه موارد باید از اجرای طرح های با اعتبار ریالی بالا و زمان بندی طولانی اجتناب شده و به طرح های کوچک و پربازده خاصه در مناطق روستایی اولویت داده شود.
تبصره ۴- انتخاب طرح های عمرانی مسئولیت اجتماعی که به عنوان مثال در قالب طرح های EPC/EPD به تایید شورای اقتصاد رسیده نیز مشمول همین قاعده خواهند بود.

ماده ۵- شرایط اجرای طرح ها

۱-۵- طرح های موضوع ماده ۴ صرفاً از طریق و یا با هماهنگی «مدیریت نظارت بر طرح های عمرانی مناطق نفتخیزه به انجام می رسد.
۲-۵- اصل باید بر این باشد که این مدیریت نیز کارها را از طریق عقد موافقتنامه با دستگاه های اجرایی ذریع در هر مورد به انجام می رساند و از ارتباط مستقیم با پیمانکار پرهیز می کند.
۳-۵- بهره گیری از المان های سازه ای خلاقانه و نمادهای یکتواخت جهت معرفی شرکت اصلی تابعه وزارت نفت به عنوان متولی طرح ها الزامی می باشد.

ماده ۶- ساختار، نظام اجرایی و بودجه

۱-۶- نظارت کلان بر اجرای مفاد این نظام نامه شامل تایید کلی سقف منابع تخصیص یافته به هر یک از مناطق سه گانه یاد شده توسط هر یک از چهار شرکت اصلی، در هر سال بر عهده شورای عالی مسئولیت اجتماعی صنعت نفت (شورای معاونان وزارت نفت) خواهد بود. مدیریت و راهبری عملیاتی شدن مفاد موضوعات مذکور در ماده ۳ (به جز بند ۳-۳) بر عهده مشاور اجتماعی وزیر نفت با همکاری مشاوران اجتماعی و مشاوران امور زنان چهار شرکت اصلی وزارت نفت و کمیته های مسئولیت اجتماعی شرکت های زیرمجموعه می باشد.

تبصره ۵: مشاوران اجتماعی شرکت های اصلی با تایید مشاور اجتماعی وزیر و حکم مدیران عامل شرکت ها منصوب می شوند.

رئیس

۶-۲- در مناطق عمده نفتی مانند مناطق نفت خیز جنوب، منطقه غرب کارون، منطقه عمومی پارس و منطقه ویژه اقتصادی ماهشهر، جهت هماهنگی در اجرای سیاست‌ها، شورای راهبری از ترکیب مدیران شرکت‌های مشمول این نظام نامه تشکیل گردیده و دبیرخانه شورا در محل یکی از شرکت‌ها به تصمیم خود اعضا مستقر می‌گردد.

۶-۳- شرکت‌های اصلی باید به جز موارد مصوب در طرح‌های سالانه "مدیریت نظارت بر طرح‌های عمران مناطق نفت خیز"، نسبت به تصویب بودجه سالانه مسئولیت اجتماعی براساس برنامه‌های مصوب در چارچوب ماده ۳ این ابلاغیه، اقدام نمایند. هر گونه هزینه کرد در زمینه‌های مرتبط با مسئولیت اجتماعی به جز موارد مصوب با رعایت بخشنامه صرفه جویی ابلاغ شده به شماره ۱۴۶-۲۰/۲ تاریخ ۱۳۹۸/۲/۲۳، ممنوع بوده و در حکم تخلف اداری می‌باشد.

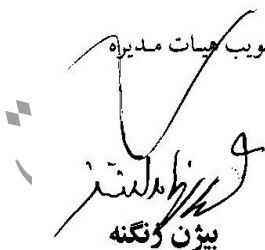
ماده ۷- ارزیابی، گزارش عملکرد و اطلاع‌رسانی

۷-۱- کلیه شرکت‌های مشمول می‌بایست نسبت به ارزیابی گزارش‌های سالیانه نحوه اجرای مسئولیت اجتماعی به "امور مسئولیت اجتماعی صنعت نفت" (که می‌بایست زیر نظر مشاور اجتماعی وزیر نفت فعالیت نماید) اقدام نموده و این امور نیز با تدوین شاخص‌های ارزیابی و رتبه بندی، نسبت به ارائه گزارش‌های سالیانه در حوزه مسئولیت اجتماعی به شورای عالی مسئولیت اجتماعی صنعت نفت (شورای معاونان وزارت نفت) اقدام نماید.

۷-۲- ادارات روابط عمومی شرکت‌های اصلی با هماهنگی اداره کل روابط عمومی وزارت نفت می‌باید با همکاری سازمان‌ها و واحدهای فعال صنعت نفت در حوزه مسئولیت اجتماعی نسبت به اطلاع‌رسانی عمومی فعالیت‌ها در این زمینه با ابزارهای گوناگون اقدام نمایند.

ماده ۸- شرکت ملی گاز، شرکت ملی پالایش و پخش و شرکت ملی پتروشیمی نیز مکلفند مطابق مفاد این نظام نامه، نسبت به انجام مسئولیت‌های اجتماعی در مناطق اصلی فعالیت‌های خود، حسب مورد اقدام نمایند. نقش و سهم این شرکت‌ها در موضوع مسئولیت‌های اجتماعی، هر ساله در شورای عالی مسئولیت‌های اجتماعی صنعت نفت (شورای معاونان) تعیین خواهد شد.

ماده ۹- همه شرکت‌های تابعه و فرعی هر ساله باید برنامه‌های مسئولیت اجتماعی خود را به تصویب هیات مدیره شرکت اصلی برسانند.

معاونت مدیریت
بیژن رنگینه

۱. مقدمه

مسئولیت اجتماعی شرکت (CSR)^۱ یکی از مفاهیم نوین در دنیای کسب و کار امروزی است که پیوند قوی با توسعه پایدار^۲ دارد و مسئولیتی است که طبق آن شرکت‌ها یا سازمان‌ها، علاوه بر وظایف سازمانی، از طریق رفتار پیشگیرانه و اصلاحی به مدیریت تأثیرات و پیامدهای ناشی از تصمیمات یا فعالیت‌های خود در قبال ذینفعان (نظیر کارکنان و خانواده‌های آنان، مشتریان، تاهین‌کنندگان، جوامع بومی و محلی، شهروندان، سازمان‌ها (دولتی و غیر دولتی) و محیط زیست) پرداخته و به تحقق اهداف توسعه پایدار کمک کنند.

این مفهوم در صنعت نفت طی سال‌های اخیر با اقبال شرکت‌های تابعه مواجه شده به طوری که این صنعت از جمله صنایع پیشرو در توجه و عمل به این مفهوم به شمار می‌آید. در حال حاضر، امور مسئولیت اجتماعی صنعت نفت با موضوع فرابخشی و بدون دخالت در وظایف ذاتی واحدهای سازمانی، مدیریت و راهبری عملیاتی شدن مفاد نظامنامه مسئولیت اجتماعی صنعت نفت را برعهده دارد.

یکی از ابزارهای مفید در حرکت به سوی مسئولیت اجتماعی شرکت، گزارش دهی است. بر این اساس، شرکت‌ها حسب چارچوب‌های ارائه شده توسط امور مسئولیت اجتماعی صنعت نفت در پرتو نظامنامه و در قالب سرفصل‌هایی، به تشریح فعالیت‌ها و عملکرد خود در رابطه با مسئولیت اجتماعی اقدام می‌کنند تا علاوه بر آگاهی بخشی به ذی‌نفعان درونی (نظیر کارکنان، سرمایه‌گذاران، مدیریت ارشد شرکت‌های اصلی) و بیرونی (نظیر تامین‌کنندگان، جوامع محلی پیرامون، محیط زیست و متولیان آن)، چارچوبی نیز برای مقایسه عملکرد بین سازمانی در اختیار داشته باشند، و بدین ترتیب مسئولیت اجتماعی را به صورت استراتژیک و هدفمند مدیریت کرده و آن را بر پایه پاسخگویی به تغییرات اجتماعی برنامه‌ریزی نمایند.

بطور کلی گزارش مسئولیت اجتماعی شرکت، یک گزارش سازمانی است که در بردارنده اطلاعاتی در مورد اثرات مثبت و منفی عملکرد سازمان حول سه محور تشکیل دهنده مفهوم توسعه پایدار، یعنی اقتصاد، محیط‌زیست و جامعه می‌باشد و از این طریق سبب تقویت گفت‌وگو بین سازمان و ذی‌نفعان درونی و بیرونی و تاثیرگذاری بر ادراک آنها از سازمان می‌شود. این گزارش‌ها بطور منظم (سالانه) تهیه و منتشر می‌شوند.

این راهنما در قالبی ساده و بر اساس برخی موضوع‌ها و شاخص‌های مسئولیت اجتماعی شرکت مبتنی بر استانداردهای گزارش دهی (GRI)^۳ و نیز موضوع‌ها و زمینه‌های عمل تصریح شده در «نظامنامه مسئولیت اجتماعی صنعت نفت» تدوین شده است، تا کلیه شرکت‌های (کارفرمایی و پیمانکاری) فعال در صنعت نفت بتوانند از طریق سازوکارهای مسئولیت اجتماعی

^۱ Corporate Social Responsibility

^۲ توسعه پایدار، توسعه‌ای که نیازهای نسل امروز را بدون به خطر انداختن توانایی نسل‌های آینده در برطرف کردن نیازهایشان، پاسخ دهد.

^۳ Global Reporting Initiative

خود (کمیت CSR) و با اخذ داده‌ها و اطلاعات لازم از واحدهای مختلف شرکت/ سازمان نسبت به گزارش دهی مسئولیت اجتماعی اقدام نمایند.

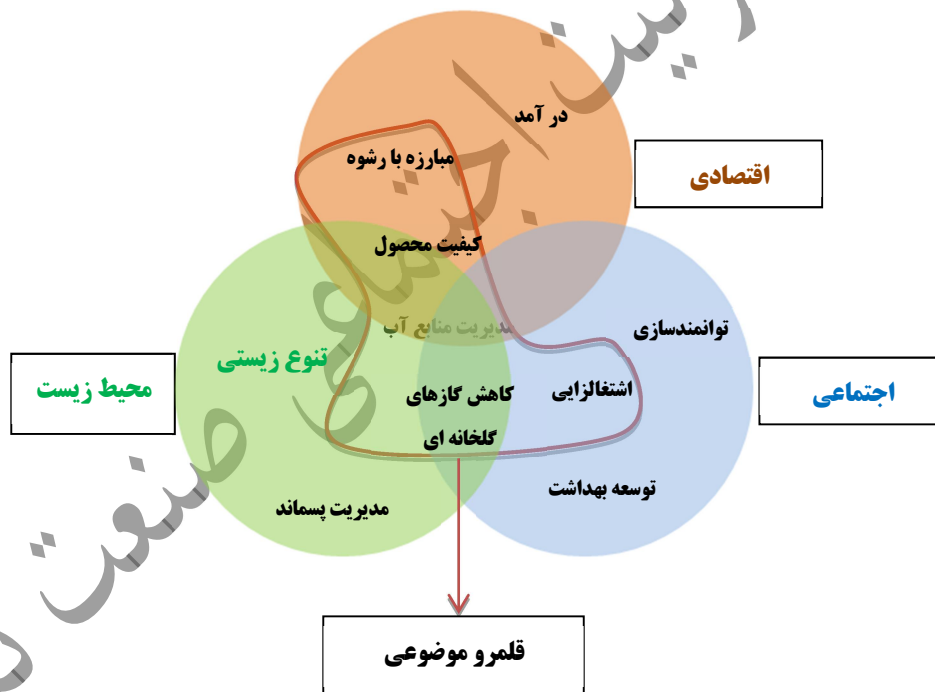
۲. تعریف مفاهیم

- **اصول گزارش دهی (Reporting Principle):** اصولی که به نتایج مورد انتظار از یک گزارش توجه کرده و راهنمای تصمیم‌گیری در خصوص محتوا و کیفیت گزارش می‌باشد (توضیحات مربوطه در صفحه ۱۰ بند ۳ ارائه شده است).
- **تأثیر (Impact):** به اثرگذاری گفته می‌شود که شرکت/ سازمان بر اقتصاد، محیط زیست و یا جامعه دارد و نشان دهنده نقش مثبت یا منفی آن شرکت در توسعه پایدار است. تأثیر شرکت/ سازمان می‌تواند بصورت مثبت/ منفی، کوتاه مدت/ بلند مدت، بالفعل/ بالقوه، مستقیم/ غیر مستقیم و آگاهانه/ ناآگاهانه باشد همچنین این تأثیر می‌تواند بصورت پیامدهایی بر مدل کسب و کار یا توانایی شرکت در رسیدن به اهدافش بروز کند.
- **تامین‌کننده (Supplier):** فرد یا شرکت/ سازمانی که محصولات یا خدمات مورد نظر در زنجیره تامین را برای شرکت/ سازمان فراهم می‌کند، که شامل: واسطه‌ها، مشاوران، پیمانکاران اصلی و فرعی، تولیدکنندگان، توزیع‌کنندگان کالا یا خدمات و غیره می‌شوند.
- **تامین‌کننده محلی (Local Supplier):** شرکت/ سازمان یا فردی که کالا یا خدماتی را برای شرکت/ سازمان فراهم کرده و در بازار محلی (نظیر مناطق اطراف شرکت/ سازمان) که شرکت/ سازمان در آن فعالیت می‌کند قرار دارد.
- **دوره گزارش دهی (Reporting Period):** محدوده زمانی خاصی (سالانه) که با استفاده از داده‌ها و اطلاعات ارائه شده در گزارش پوشش داده می‌شود.
- **ذینفعان (Stakeholders):** افراد، سازمان‌ها و پدیده‌ها^۱ که بطور موثری از تصمیم‌ها و فعالیت‌های شرکت/ سازمان (فرآیندها، محصولات یا خدمات) متاثر شده یا می‌توانند بر توانایی سازمان در اجرای موفق استراتژی‌ها و دستیابی به اهداف تأثیرگذار باشند. از جمله ذینفعان می‌توان به شرکت/ سازمان بالادستی، سهامداران، پیمانکاران، مشتری‌ها، کارکنان، سازمان‌های مردم‌نهاد، ساکنین جوامع محلی، محیط‌زیست و غیره اشاره کرد.
- **زنجیره تامین (Supply Chain):** سلسله فعالیت‌ها یا بخش‌هایی که محصولات یا خدماتی را برای یک شرکت/ سازمان فراهم می‌کنند.

^۱ - گونه‌های گیاهی، جانوری، اکوسیستم‌ها و غیره

- **موضوع‌های اساسی (Materiality) و قلمرو موضوعی (Topic Boundary):** موضوعاتی هستند که بر اساس تاثیرات فعالیت‌های شرکت و پیامدهای ناشی از آن و یا دغدغه‌های داوطلبانه شرکت/سازمان در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیستی با مشارکت ذینفعان مرتبط تعیین می‌شوند نظیر: مبارزه با رشوه، اشتغال‌زایی در جوامع محلی و کاهش گازهای گلخانه‌ای. انتخاب چنین موضوعاتی مرزهای موضوعی مشخصی را بدست می‌دهد که قلمرو موضوعی نامیده می‌شود.
- هر چند موضوعات اساسی تعیین شده در چارچوب موضوع‌های مندرج در ایزو ۲۶۰۰۰ قرار می‌گیرند^۱، لیکن در تعیین آنها اولویت با مفاد «نظامنامه مسئولیت اجتماعی صنعت نفت» می‌باشد.
- قلمروهای موضوعی در هر دوره گزارش دهی می‌تواند تحت تاثیر عوامل درون و برون شرکتی/سازمانی تغییر یابد.

نمونه قلمرو موضوعی یک شرکت فرضی

۱ این موضوعها عبارتند از: فعالیت‌های کارکنان، محیط‌زیست، شیوه‌های عملیاتی عادلانه (رفتارهای اخلاقی سازمان در ارتباط با سایر سازمان‌ها و رقبا)، مسائل مربوط به مصرف کنندگان، مشارکت در توسعه جامعه و حقوق بشر.

۳. اصول گزارش دهی و معیارهای ارزیابی

گزارش دهی فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی بایستی با در نظر داشتن اصول محتوایی و کیفی زیر صورت پذیرد. این اصول در عین حال معیارهای ارزیابی و داوری گزارش‌های مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها می‌باشد (پیوست شماره ۱).

• اصول محتوایی

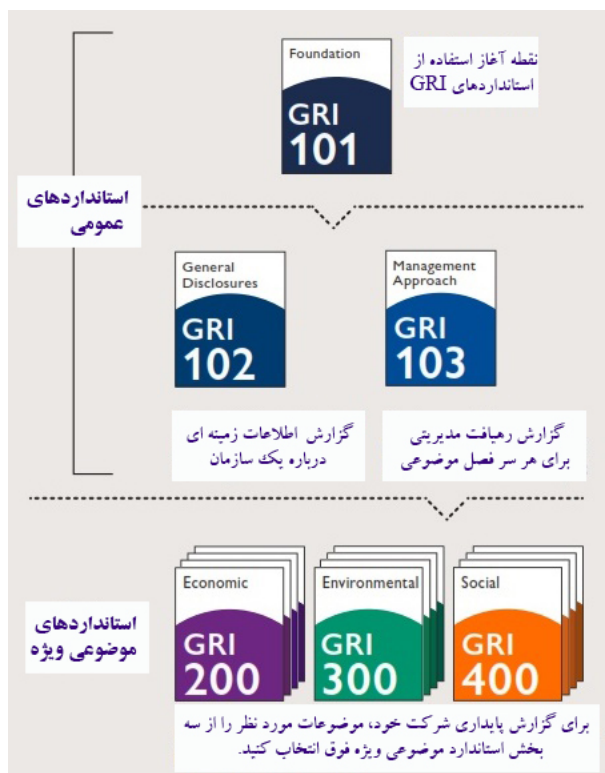
- شناسایی و اولویت بندی ذی‌نفعان: گزارش باید ذی‌نفعان مورد نظر شرکت/سازمان را معرفی، اولویت بندی و نوع ارتباط با آنها را ذکر نماید.
 - زمینه (بستر) پایداری: گزارش باید نمایانگر ارتباط میان فعالیت‌های ذاتی شرکت با بهبود/عدم بهبود شرایط اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیستی در سطوح محلی، منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی باشد. فعالیت‌ها باید در جهت کمک به تحقق توسعه پایدار و با نگاه به آینده تعریف شود. بعنوان مثال در خصوص شرایط محیط‌زیستی، شرکت می‌تواند میزان بار آلودگی خود را که در یک اکوسیستم (با ظرفیت مشخصی از جذب آلاینده‌ها) رها کرده است؛ ذکر نموده و شرایط حفظ یا به خطر افتادن آن اکوسیستم را بواسطه آن اقدام (آلودگی) بیان نماید.
 - موضوع‌های اساسی مسئولیت اجتماعی شرکت: در گزارش بایستی موضوع‌های اساسی مسئولیت اجتماعی و قلمرو آن بیان شده باشد.
- لازم است شناسایی و ارزیابی تاثیرات و تعیین موضوع‌های اساسی از طرق زیر و با مشارکت ذی‌نفعان مرتبط صورت گیرد:
- انجام پژوهش‌ها و مطالعات علمی توسط دانشگاه‌ها، مراکز علمی-پژوهشی، افراد و شرکت‌های مشاوره‌ای مرتبط
 - بررسی گزارش‌های مردمی، نظرات کارشناسی و متخصصین و امثال آنها با روش‌های علمی
 - هم‌اندیشی با مسئولین، نخبگان و سازمان‌های مردم‌نهاد محلی
- حاکمیت شرکت/ سازمان: گزارش می‌بایست در برگرفته ساختار مسئولیت اجتماعی شرکت (کمیته CSR)، وظایف تعیین شده برای آنها، نقش هیئت مدیره و مدیرعامل در تعیین سیاست‌ها و استراتژی‌های مسئولیت اجتماعی شرکت، عملکرد هیئت مدیره و مدیرعامل در مدیریت ریسک و گزارش دهی مسئولیت اجتماعی باشد.

• اصول کیفی

- **صحت و دقت:** گزارش می باید از «صحت اطلاعات» برخوردار بوده و با «جزئیات» برای ذینفعان بیان شده باشد تا آنها بتوانند گزارش عملکرد شرکت / سازمان را بدرستی ارزیابی کنند.
- **قابلیت اعتماد:** بایستی در گزارش نحوه گردآوری، ثبت و تحلیل اطلاعات و فرآیندها با ارائه مستندات لازم بگونه‌ای بیان شود که در معرض آزمون (ارزیابی) قرار گرفته تا کیفیت و صحت آن اثبات شود.
- **توازن:** گزارش بایستی بیانگر هر دو جنبه مثبت و منفی عملکردها و تاثیرات شرکت / سازمان در قبال ذینفعان باشد تا امکان ارزیابی مستدل کل عملکرد را فراهم کند.
- **شفافیت:** گزارش باید برای ذینفعان استفاده کننده از اطلاعات قابل دسترسی و برای آنان قابل درک باشد.
- **انسجام و روایی:** مطالب گزارش می بایست ارتباط منطقی و توالی موضوعی داشته باشند.
- **کامل بودن:** گزارش باید دربرگیرنده موضوع‌های اساسی و مرزهای آن موضوعها در ابعاد اقتصادی، محیط زیستی و اجتماعی باشد، بطوری که بقدر کافی تاثیرات مهم شرکت / سازمان در ابعاد فوق‌الذکر را انعکاس داده و ذینفعان را قادر به ارزیابی گزارش عملکرد سازمان در دوره گزارش دهی کند.
- **خلاقیت و جذابیت ظاهری:** گزارش می بایست دارای خلاقیت و جذابیت ظاهری (گرافیکی)، نحوه چینش مطالب، شیوه روایت) باشد.
- **توجه به اسناد بالادستی:** گزارش می بایست به وضوح نشان دهنده توجه شرکت به «سیاست‌ها و نظام‌نامه نحوه ایفای مسئولیت‌های اجتماعی در صنعت نفت»، آیین نامه اجرایی آن و دیگر اسناد بالادستی مرتبط باشد.

۴. ساختار گزارش

گزارش مسئولیت اجتماعی شرکت بایستی در راستای ساختار این راهنما و با رعایت توالی بخش‌های موجود در آن، تدوین گردد. این بخش‌ها بطور کلی در دو سرفصل زیر و تحت عنوان سرفصل‌های عمومی و سرفصل‌های ویژه (شاخص‌های عملکردی) ارائه شده‌اند:

۴,۱. سرفصل‌های عمومی

این بخش می‌بایست بصورت عمومی در گزارش مسئولیت اجتماعی تمام شرکت / سازمان‌ها ارائه گردد و حاوی اطلاعات عمومی درباره شرکت / سازمان به شرح زیر باشد:

➤ شناسنامه گزارش

- دوره گزارش دهی (سالانه)
- اطلاعات تماس با مرجع پاسخگویی مربوط به گزارش

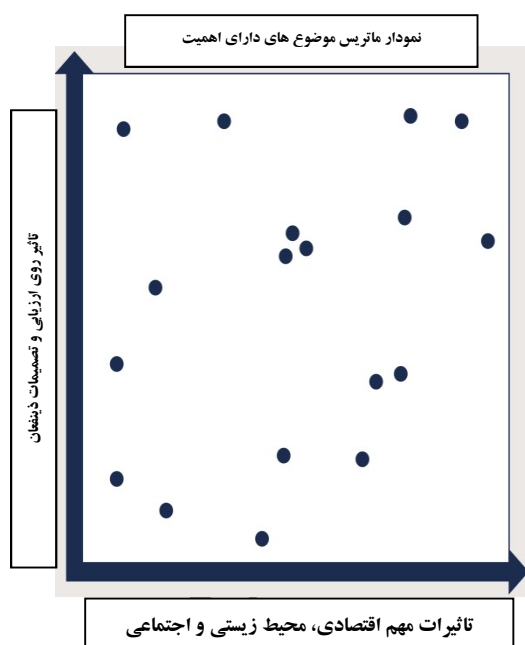
➤ بیانیه مدیر عامل (اعلام تعهد به بیانیه چشم انداز و مأموریت سازمان در خصوص مسئولیت اجتماعی شرکتی)

➤ معرفی شرکت

- نام شرکت / سازمان
- پیشینه: در این بخش پیشینه و سابقه فعالیت شرکت بیان می‌گردد
- زمینه فعالیت: در این بخش زمینه فعالیت، تولیدها و خدمات شرکت به طور اختصار تشریح می‌شود
- حوزه جغرافیایی: در این بخش حوزه‌های جغرافیایی و پراکندگی تاسیسات و تجهیزات شرکت / سازمان و گستره توزیع محصولات تولیدی یا خدمتی شرکت، همچنین تعریف مناطق عملیاتی مهم ارائه می‌گردد
- عضویت در سازمان‌ها و معاهدات: در این بخش عضویت شرکت در انجمن‌ها، سازمان‌ها و معاهدات ملی و بین‌المللی، بویژه با تاکید بر موارد مرتبط با مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان بیان می‌شود
- چشم‌انداز (Vision) شرکت؛ که در برگیرنده خط مشی مسئولیت اجتماعی شرکتی نیز باشد.

- ماموریت (Mission) شرکت، که در برگیرنده مسئولیت اجتماعی شرکتی نیز باشد.
- اهداف مسئولیت اجتماعی شرکت
- استراتژی یا استراتژی‌های تحقق مسئولیت اجتماعی شرکت
- ارائه برنامه‌های مصوب سالانه مسئولیت اجتماعی شرکت
- استانداردهای مدیریتی استقرار یافته مرتبط یا همراستا با مسئولیت اجتماعی شرکت و توسعه پایدار نظیر: ایزو ۱۴۰۰۱، ایزو ۵۰۰۰۱ (استاندارد مدیریت انرژی مصوب سازمان ملی استاندارد ایران و ارائه شده در سال ۱۳۹۰) و استانداردهای برجسب انرژی ساختمان (استانداردهای مورد تأیید سازمان ملی استاندارد به شماره های ۱۴۲۵۳ و ۱۴۲۵۴ که رده برجسب انرژی را برای ساختمان های مسکونی و غیر مسکونی محاسبه و ارائه می دهند)
- لیست دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های مرتبط با مسئولیت اجتماعی شرکت

➤ موضوع‌های اساسی مسئولیت اجتماعی شرکت و محدوده آنها

بخش مربوط به موضوع‌های اساسی پایداری و محدوده آنها، بخش کلیدی چارچوب گزارش مسئولیت اجتماعی شرکت می‌باشد. در این بخش می‌بایست موارد ذیل بیان گردد:

- شناسایی تاثیرات مهم (مثبت و منفی) فعالیت‌های ذاتی شرکت/سازمان بر اقتصاد، محیط‌زیست، اجتماع و ارزیابی‌ها و تصمیم‌های ذی‌نفعان
- شناسایی محدوده تاثیرات مهم (مثبت و منفی) شرکت/سازمان در حوزه های سه گانه
- فرآیند و ساز و کار شناسایی (اعم از مطالعات اسنادی و میدانی) تأثیرات فعالیت‌های شرکت/سازمان
- تاثیرات مذکور تحلیل و در نهایت در قالب نمودار ماتریس

موضوع‌های دارای اهمیت ارائه گردیده (شکل روبرو) و تاثیرات هر حوزه و همچنین ذینفعان تاثیرپذیر مرتبط؛ مشخص و اولویت‌بندی گردد.

هرچند موضوع‌های اساسی شرکت بر اساس تاثیرات مهم (مثبت و منفی) فعالیت‌های شرکت/سازمان تعیین می‌گردد، اما در میان این موضوع‌های اساسی اولویت‌دار بایستی مواردی که در انطباق با موضوع‌ها و زمینه‌های عمل مطرح شده در مواد سه و چهار نظامنامه مسئولیت اجتماعی صنعت نفت می‌باشد به عنوان اولویت شرکت انتخاب گردد.

➤ ذینفعان

معرفی ذینفعان یکی دیگر از بخش‌های اساسی گزارش می‌باشد، چرا که پرداختن به انتظارات و دغدغه‌ها و نحوه ارتباط با آنها، نشان دهنده سیاست‌ها و رویکردهای شرکت در قبال ذینفعان است. در این بخش بایستی به ذینفعان درونی و بیرونی شرکت پرداخته شود:

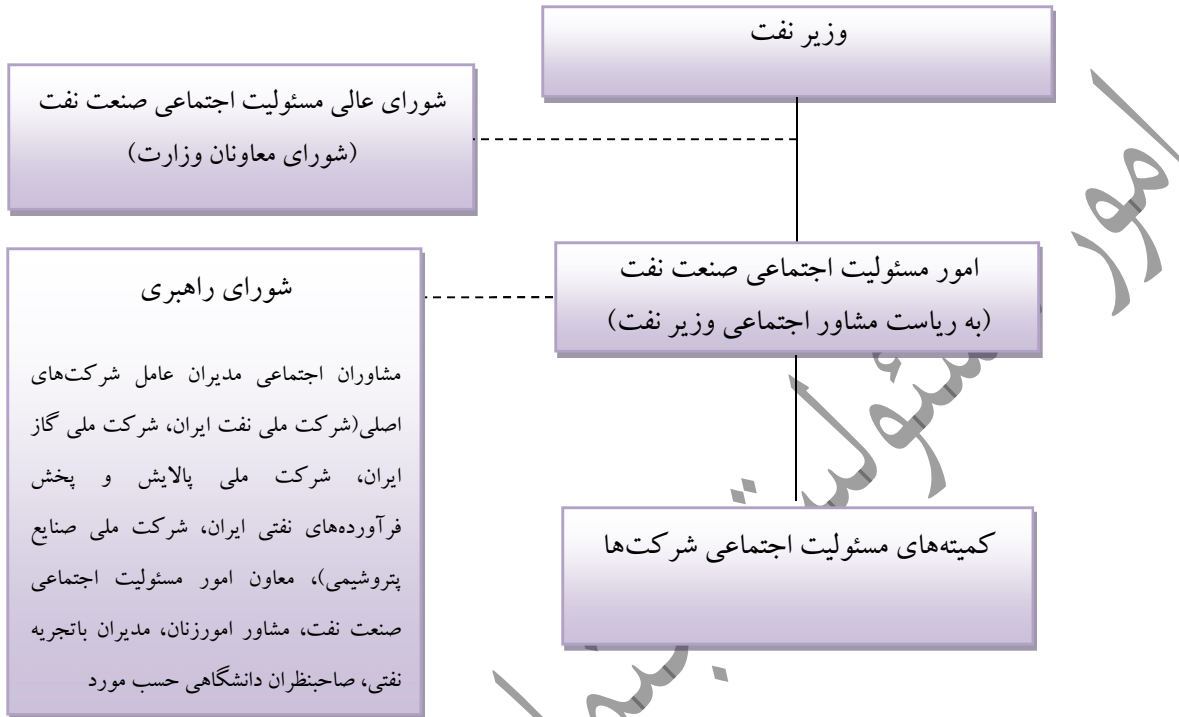
- بیان سازوکار شناسایی، معیارهای انتخاب و تحلیل ذینفعان شرکت / سازمان
- معرفی ذینفعانی که در فعالیت‌های مورد نظر شرکت (تصمیم‌گیری‌ها، پروژه‌ها، ارزیابی‌ها و غیره) دخالت و مشارکت دارند
- معرفی دستورالعمل یا ضوابط شرکت / سازمان برای دخالت دادن ذینفعان (شامل موارد دخالت برحسب نوع و گروه‌های ذینفع)
- تعیین نوع و میزان مشارکت ذینفعانی که در فعالیت‌های مورد نظر شرکت دخالت دارند
- معرفی مشوق‌ها و انگیزش‌ها برای مشارکت ذینفعان در فعالیت‌های مورد نظر شرکت
- تعیین منافع حاصل از مشارکت ذینفعان

➤ حاکمیت شرکت / سازمان

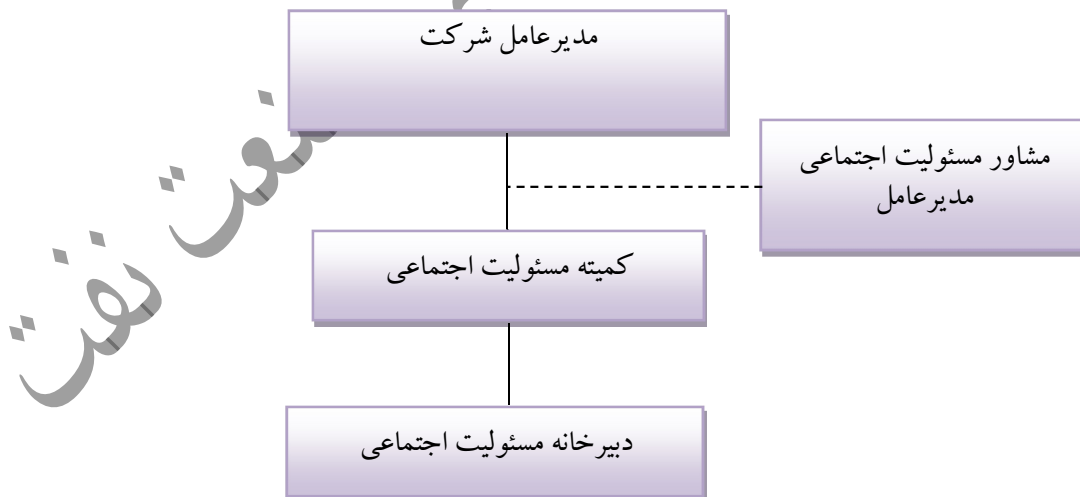
- بدنه حاکمیتی شرکت (هیئت مدیره و مدیرعامل) می‌بایست آگاهی و دغدغه لازم برای توجه و عمل به مسئولیت اجتماعی را داشته و کلیت سازمان خود را درگیر موضوع نمایند. در واقع، حاکمیت شرکتی اصلی‌ترین و قوی‌ترین موتور محرکه مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان بوده و اساسی‌ترین عامل در توانمندسازی شرکت برای مسئولیت‌پذیری در برابر تاثیرات و یکپارچه‌سازی کامل این نوع مسئولیت در سراسر شرکت می‌باشد.
- در گزارش مسئولیت اجتماعی شرکتی، بخش حاکمیت شرکت / سازمان در قالب موارد زیر گزارش می‌شود:
- کمیته مسئولیت اجتماعی (CSR) به عنوان بالاترین مرجع سیاست‌گذاری کلان شرکت با عضویت نمایندگان واحدهای مختلف شرکت / سازمان نظیر: روابط عمومی، HSE، مدیریت توسعه منابع انسانی، پژوهش و فن آوری، مشاور امور بانوان و خانواده
 - ریاست کمیته بر عهده مدیرعامل شرکت و دبیری آنرا رئیس دبیرخانه مسئولیت اجتماعی شرکت بر عهده دارند
 - دبیرخانه مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان نسبت به انجام مکاتبه‌های مرتبط با واحدهای تخصصی در خصوص اخذ برنامه‌ها و اقدامات مسئولیت اجتماعی صورت گرفته جهت تهیه پیش نویس گزارش پایداری، مستند سازی و پیگیری مصوبات کمیته اقدام می‌نماید.

وزارت نفت بعنوان یک سازمان کلان براساس نظامنامه مسئولیت اجتماعی صنعت نفت دارای ساختار حاکمیتی سازمانی مرتبط با مسئولیت اجتماعی به شرح ذیل می باشد:

ساختار مسئولیت اجتماعی صنعت نفت

نمونه ساختار مسئولیت اجتماعی شرکتی / سازمانی

- نقش بالاترین رده حاکمیت (هیئت مدیره و مدیرعامل) در تعیین سیاست ها و استراتژی ها در خصوص تاثیرات فعالیت شرکت / سازمان

- عملکرد بالاترین رده حاکمیت در مدیریت ریسک (شناسایی و مدیریت خطرات، تاثیرات فعالیت شرکت / سازمان بر کارکنان- مشتریان، جوامع محلی و محیط زیست، همچنین مدیریت خطرات، فرصت‌ها، تعامل و گفتگو با ذی‌نفعان در این زمینه‌ها). و بازنگری در اقدامات مدیریتی و اثربخشی آنها
- نقش بالاترین رده حاکمیت در گزارش دهی مسئولیت اجتماعی شرکت/ سازمان (برای نمونه تعیین کمیته یا سمت رسمی که نسبت به کنترل موضوع‌های مهم مورد نظر شرکت در گزارش اقدام کند)
- ایجاد مکانیزم‌ها و سیاست‌های تشویقی و ترغیبی برای هیئت مدیره، مدیرعامل و کارکنان در زمینه مسئولیت اجتماعی شرکت/ سازمان
- شفافیت در معرفی و انتخاب اعضای هیئت مدیره

➤ اخلاق حرفه ای

- توصیف گدهای منشور اخلاقی و رفتاری شرکت/ سازمان^۱
- ساز و کارهای درون و برون سازمانی برای اخذ مشورت درباره رفتارهای اخلاقی و قانونی و موضوع‌هایی که به صداقت کاری سازمان مربوط می‌شود (نظیر: تشکیل کارگروه مشورتی، ایجاد کانال‌های ارتباطی نظیر سایت و نرم افزار ثبت گزارش، صندوق پیشنهادات و غیره)

۴.۲. سرفصل‌های ویژه (شاخص‌های عملکردی)

سرفصل‌های ویژه گزارش دهی در چارچوب اصلی GRI در برگیرنده سه سری استانداردهای اقتصادی (GRI ۲۰۰)، محیط‌زیستی (GRI ۳۰۰) و اجتماعی (GRI ۴۰۰) می‌باشد، اما در این راهنما بیشتر به شاخص‌های حوزه‌های اولویت‌دار و حائز اهمیت در صنعت نفت که در نظامنامه مسئولیت اجتماعی نیز مورد تاکید قرار گرفته‌اند، پرداخته شده است. لازم به ذکر است این راهنما دست شرکت‌هایی که بنابه مقتضیات و براساس موضوع‌های اساسی خود فعالیت‌ها و اقدام‌های بیشتری را در حوزه مسئولیت اجتماعی به اجرا گذاشته‌اند را باز گذاشته است لذا شرکت‌ها در صورت نیاز می‌توانند با

^۱ کد اخلاق و کد رفتار: کد اخلاق شامل مجموعه ارزش‌هایی است که نسبت به دیگر ارزش‌ها برای سازمان در اولویت تشخیص داده شده است و باید توسط کارکنان و مدیران پیروی شوند. ارزش‌هایی چون صداقت در کار، پایبندی به قانون، خدمت به اجتماع، عمل به وعده، احترام به ذینفعان، حفظ اسرار، مدارا، پاسخگویی، عدالت و انصاف، بی‌طرفی و مانند آن‌ها. کد رفتار نیز شامل رفتارهایی است که مطلوب سازمان است و باید در محیط کار انجام شوند، نظیر: نوع پوشش کارکنان در محیط کار، عدم استفاده از مواد مخدر، پیروی از دستورات مافوق، عدم قبول رشوه، عدم استفاده از اموال سازمان برای مصارف شخصی، گزارش دادن اعمال غیرقانونی، حفظ اسرار سازمان، عدم تبعیض نژادی یا جنسی، پیروی از قوانین و مقررات و مانند آن‌ها. کد رفتار با توجه به ارزش‌های مذکور در کد اخلاق تدوین می‌شود.

مراجعه به اصل سری استانداردهای GRI ۲۰۱۸ شاخص‌های مربوطه را استخراج و در گزارش خود بیان نمایند که این خود در داوری‌ها مورد توجه قرار خواهد گرفت.

۴,۲,۱. شاخص‌های اقتصادی مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان

این بخش به شاخص‌های عملکرد اقتصادی - مالی مربوط بوده و اقدامات شرکت / سازمان بر حسب این شاخص‌ها را در زمینه مسئولیت اجتماعی شرکت بیان می‌دارد. در این بخش لازم است موارد زیر بیان گردد:

➤ شاخص‌ها

الف- معرفی تاثیرات (مثبت و منفی) فعالیت شرکت بر سیستم‌های اقتصادی (محلی، ملی و جهانی).

ب- معرفی اقدام یا اقدام‌های مسئولیت اجتماعی شرکت (فعالیت‌ها یا پروژه‌های بهبود) حسب شاخص‌های ذیل:

○ عملکرد اقتصادی نظیر:

- ارزش اقتصادی تولید شده مستقیم: سود
- ارزش اقتصادی توزیع شده مستقیم نظیر:
 - هزینه‌های تولید محصول و خدمات
 - دستمزد، درآمد و وضعیت تسهیلات مالی ارائه شده به کارکنان (نظیر وام، مساعده و غیره)
 - ارزش ریالی سرمایه‌گذاری‌ها صورت گرفته در اجتماع محلی (در زمینه‌هایی مانند امور خیریه، کمک به توسعه زیرساخت‌ها، برنامه‌های اجتماعی مانند حمایت از فعالیت‌های فرهنگی، رخدادهای هنری، آموزشی و توانمندسازی جوامع محلی در سقف اعتبار مصوب هیات مدیره شرکت اصلی)
- کمک‌های مالی دریافتی از دولت نظیر:
 - بخشودگی / تخفیفات مالیاتی
 - یارانه‌ها
 - جوایز
 - مشوق‌ها

○ حضور در بازار نظیر:

- نسبت حداقل دستمزد پایه به حداقل دستمزد قانونی در رده‌های کارکنان و کارگران (دستمزدهایی که بالاتر از حداقل دستمزد قانون کار در نظر گرفته شده‌اند و به رفاه آنان کمک می‌کند)

- درصد حضور افراد محلی ۱ در سطح مدیریت ارشد و میانی ۲ سازمان
- فعالیت های خرید نظیر:
 - نسبت خریده‌ها از تامین کنندگان محلی به کل خریده‌های سازمان
 - اقدامات ضد فساد نظیر:
 - ارتباطات و مهارت‌آموزی در مورد سیاست‌ها و برنامه‌های ضد فساد (نظیر تعداد و درصد کل مدیران ارشد و کارکنانی که سیاست‌ها و روال کاری ضد فساد را فرا گرفته‌اند)
 - موارد فساد رخ داده و اقدام‌های صورت گرفته ضد آن
 - پ- بیان دلایل تعریف و اجرای اقدام‌ها (فعالیت‌ها یا پروژه‌های بهبود) فوق‌الذکر
 - ت- نتایج حاصل از اجرای اقدام‌ها (فعالیت‌ها یا پروژه‌های بهبود) فوق‌الذکر (نظیر نتایج ارزیابی مربوط به رضایت ذینفعان، کاهش موارد فساد، میزان شکایات و...)

۴,۲,۲. شاخص‌های مسئولیت اجتماعی شرکت/ سازمان در قبال کارکنان - مشتریان

این بخش به شاخص‌های عملکردی در مورد کارکنان و مشتریان مربوط بوده و اقدام‌های شرکت/ سازمان بر حسب این شاخص‌ها را در زمینه مسئولیت اجتماعی شرکت بیان می‌دارد. در این بخش لازم است موارد زیر بیان گردد:

➤ شاخص‌های کارکنان

- الف- معرفی تاثیرات (مثبت و منفی) فعالیت شرکت بر کارکنان و مشتریان
- ب- معرفی اقدام یا اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت (فعالیت‌ها یا پروژه‌های بهبود) حسب شاخص‌های ذیل:
 - مزایای کارکنان نظیر:
 - خدمات بیمه‌ای (عمر، حوادث و غیره)
 - خدمات بازنشستگی و حمایت از کارکنان معلول و ناتوان (برنامه‌های حمایتی و کمکی)
 - وضعیت و نحوه تعامل و گفتگوی دوسویه با کارکنان (در امور مانند خدمات رفاهی، ایمنی شغلی و...)
 - تشریح سیستم مدیریت بهداشت و ایمنی شغلی کارکنان
 - خطرات شغلی، ارزیابی ریسک و بررسی حوادث، ایمن سازی و کاهش حوادث
 - سیستم ثبت و گزارش دهی آمار حوادث ناشی از کار شامل:

۱- در برگزیده افرادی است که بومی یا ساکن همان منطقه جغرافیایی فعالیت شرکت/ سازمان می‌باشند.

۲- در برگزیده هیئت مدیره و مدیران میانی سازمان می‌باشد.

• نرخ مرگ و میر ناشی از حوادث شغلی

$$\text{نرخ مرگ و میر ناشی از حوادث شغلی} = \frac{\text{موارد مرگ ناشی از حوادث شغلی}}{\text{کل ساعات کار}} \times ۱۰۰۰۰۰۰$$

$$\text{نرخ صدمات جدی ناشی از حوادث شغلی} = \frac{\text{موارد صدمات جدی ناشی از حوادث شغلی}}{\text{کل ساعات کار}} \times ۱۰۰۰۰۰۰$$

- شناسایی و معرفی مشاغل دارای ریسک بالای حوادث و بیماری‌های خاص شغلی
- خدمات بهداشت شغلی و حفظ سلامت کارکنان
- آموزش کارکنان بر حسب رده‌های شغلی و جنسیت در مواردی نظیر:
 - نفر ساعت آموزش برگزار شده جهت دوره‌های مصوب مسئولیت اجتماعی شرکتی (به تفکیک دوره‌های تسهیلگری اجتماعی، مسئولیت‌های اجتماعی سازمان‌ها با نگاهی به صنعت نفت، استاندارد مسئولیت اجتماعی ISO ۲۶۰۰۰، ارزیابی تاثیرهای اجتماعی و محیط زیستی - ESIA، تدوین گزارش‌های مسئولیت اجتماعی شرکت بر اساس استاندارد GRI) و یا سایر دوره‌های مرتبط با حوزه‌های سه گانه مسئولیت اجتماعی (اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیستی).
- برابری فرصت‌های شغلی بر حسب شاخص‌هایی نظیر:
 - درصد کارکنانی که بر حسب موارد ذیل در رده حاکمیت (مدیریتی) شرکت / سازمان حضور دارند:
 - جنسیت، گروه‌های اقلیت و ...
 - درصد کارکنانی که بر حسب موارد ذیل در هر رده شغلی قرار دارند:
 - جنسیت، گروه‌های اقلیت و ...
- اقدامات مربوط به جانشین پروری در رده‌های مختلف سازمانی
- وضعیت ارائه خدمات و امکانات رفاهی و اقامتی کارکنان در مناطق عملیاتی به منظور ایجاد محیطی پویا و انگیزه‌بخش
- وضعیت ارائه خدمات جهت برقراری توازن کار و زندگی (نظیر کنترل سقف اضافه کاری و جبران آن با طرح‌هایی همچون تخصیص بخشی از اضافه کاری به انجام فعالیت‌های ورزشی، پرداخت پاداش تولید به جای اضافه کاری)
- وضعیت ارائه خدمات به خانواده کارکنان (نظیر خدمات رفاهی و تفریحی، خدمات آموزشی و مشاوره‌ای، خدمات بهداشتی و درمانی)

➤ شاخص‌های مشتریان

- وضعیت ایمنی و بهداشت مربوط به کالا و خدمات در قبال مشتریان
 - موارد عدم انطباق کالاها و خدمات با مقررات و استانداردهای مربوطه (حسب نظر مراجع تخصصی ذیربط و شکایت‌های مشتریان)
 - اطلاعات ضروری مربوط به کالاها و خدمات (نظیر: مواد تشکیل دهنده، اطلاعات ایمنی و روشهای دفع ایمن)
- وضعیت و نحوه تعامل و گفتگو دوسویه با مشتریان نظیر:
 - تشریح مکانیزم‌های برقراری ارتباط با مشتریان (نظیر: ایجاد سایت اینترنتی یا اختصاص خط تلفن جهت ثبت و دریافت نظرات)
 - تعداد نشست‌های برگزار شده با مشتریان یا نمایندگان آنها
- پ- بیان دلایل تعریف و اجرای اقدامات (فعالیت‌ها یا پروژه‌های بهبود) فوق‌الذکر به تفکیک کارکنان و مشتریان
- ت- نتایج حاصل از اجرای اقدامات (فعالیت‌ها یا پروژه‌های بهبود) فوق‌الذکر (نتایج ارزیابی مربوط به رضایت کارکنان و مشتریان، کاهش حوادث حین کار، میزان شکایات و...) به تفکیک کارکنان و مشتریان

۴,۲,۳. شاخص‌های مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان در قبال جوامع محلی

این بخش به شاخص‌های عملکردی در حوزه جوامع محلی مربوط بوده و اقدامات شرکت / سازمان بر حسب این شاخص‌ها را در زمینه مسئولیت اجتماعی شرکت بیان می‌دارد. در این بخش لازم است موارد زیر بیان گردد:

➤ شاخص‌ها

- الف- معرفی تاثیرات (مثبت و منفی) فعالیت شرکت بر جوامع محلی
- ب- معرفی اقدام یا اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت (فعالیت‌ها یا پروژه‌های بهبود) حسب شاخص‌های ذیل:
 - درصد نیروی کار صاحب صلاحیت **بکارگیری شده از جوامع محلی** در اجرای طرح‌های صنعت با رعایت ابلاغیه وزارت نفت به شماره ۶۵۸-۲۰/۲ مورخ ۱۰/۱۰/۱۳۹۶ در مناطق یک و دو و نیز رعایت شیوه‌نامه به کارگیری نیروی انسانی اولویت‌دار محلی توسط پیمانکاران صنعت نفت در منطقه عمومی پارس جنوبی به شماره ۱۶۵۳۱۹-۱۰/۱ مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۱۲.
 - نوع و تعداد طرح/پروژه عمرانی صورت گرفته مبتنی بر مطالعات علمی و نیازسنجی از جامعه محلی مطابق با شرایط ماده چهار نظامنامه (نظیر طرح‌های آب آشامیدنی، جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب، طرح‌های هادی روستایی، آموزشی، فرهنگی، تفریحی- ورزشی، بهداشتی و درمانی که با مشارکت سازمان‌های ذیربط مشروط به همکاری آنها در کلیه مراحل پروژه صورت گرفته باشد) با بیان حداقل شاخص‌هایی نظیر:

- نحوه تعامل و جلب مشارکت جامعه محلی در مراحل مختلف طرح/ پروژه
- تعداد افراد تحت پوشش طرح
- سنجش میزان اثر بخشی و رضایت جامعه محلی از اجرای طرح
- وضعیت (نوع و تعداد) فعالیت‌های مرتبط با حفظ منابع طبیعی مشترک با جوامع محلی (مانند بهره‌برداری مشترک از منابع آب سطحی و زیرزمینی جهت امور صنعتی و کشاورزی)
- نحوه تعامل و گفتگوی دوسویه با نهادها و جامعه محلی به منظور درگیر کردن آنها در فرآیند تصمیم‌سازی، اجرا و ارزیابی و اصلاح برنامه‌های اقدام مسئولیت اجتماعی از طریق برخی فعالیت‌های زیر نظیر:
 - تشریح مکانیزم‌های برقراری ارتباط با مسئولان، نخبگان، رهبران محلی و نمایندگان جامعه محلی (نظیر ایجاد سایت اینترنتی یا اختصاص خط تلفن جهت ثبت و دریافت نظرات)
 - تعداد نشست‌های برگزار شده با مسئولان، نخبگان، رهبران محلی و نمایندگان جامعه محلی
 - تعداد دوره‌های تسهیلگری انجام شده در مناطق
- نوع و تعداد برنامه‌های حمایتی در جهت کمک به توسعه جوامع محلی با رویکرد پرهیز از صرف هزینه‌های کلان و اجتناب از خدمات‌رسانی مستقیم در محورهای زیر:
 - نفر-ساعت آموزش برگزار شده به منظور توانمندسازی ساکنان جوامع محلی در راستای ارتقاء مهارت‌های کار و زندگی (خاصه زنان، دختران، جوانان جویای کار و اقشار آسیب‌پذیر جهت مهارت‌اندوزی نسبت به افزایش کیفیت تولیدات محلی و کمک به تامین بازار همچنین کسب مهارت‌های اجتماعی از طریق مراکز آموزش فنی حرفه‌ای محلی)
 - نفر ساعت آموزش برگزار شده جهت توانمندسازی پیمانکاران محلی در راستای آشنایی با قوانین، مقررات و استانداردهای صنعت نفت همچنین شرکت در مناقصات و چگونگی اقدام برای به عهده گرفتن اجرای پروژه‌ها به منظور تامین کالاهای عمومی مورد نیاز صنعت نفت و پیمانکاران (نظیر تهیه مواد خوراکی، تولید لباس کار، وسایل نقلیه برای ایاب و ذهاب کارکنان، تعمیر ماشین‌آلات، امور تاسیسات ساختمانی و ایجاد فضای سبز)
 - موارد و تعداد قراردادهای بسته شده در جهت تامین کالاها یا خدمات مورد نیاز شرکت از پیمانکاران/ جوامع محلی (نظیر: تهیه غذا، تولید لباس کار، ملزومات اداری و...)
 - تعداد کلاس‌های کنکور برگزار شده و نتایج آن
 - تشریح وضعیت دسترسی ساکنان جوامع محلی بویژه اقشار آسیب‌پذیر، زنان و دختران به امکانات و خدمات در اختیار شرکت (نوع و میزان اختصاص) نظیر:
 - فضاها و سالن‌های اجتماعات جهت برگزاری مناسب‌ها و مراسم‌ها

- خدمات، تجهیزات، مراکز آموزشی و مدرسین
- خدمات، تجهیزات و مراکز بهداشتی و درمانی
- خدمات، تجهیزات و مراکز ورزشی، تفریحی
- خدمات، تجهیزات و مراکز مشاوره
- حضور جامعه محلی در برنامه‌های فرهنگی، مناسبتی و رویدادهای ورزشی، تفریحی و ... شرکت
- نوع، تعداد دوره‌ها و یا نفر ساعت آموزش برگزار شده جهت کاهش یا حذف آسیب‌های اجتماعی (نظیر: اعتیاد، فحشا، حاشیه نشینی، طلاق، قاچاق و سرقت)
- نوع و میزان حمایت از سازمان‌های مردمی (NGOs) در راستای اجرای برنامه‌های مسئولیت اجتماعی و پشتیبانی از فعالیت‌های شرکت، خاصه در اجرای برنامه‌های توانمندسازی نهادهای محلی و حذف یا کاهش آسیب‌های اجتماعی یا آلودگی‌های محیط زیست
- نوع کمک به سازمان‌ها و دستگاه‌های محلی در جهت توانمند شدن آنها برای اجرا و تکمیل پروژه‌های عمرانی، آموزشی، بهداشتی درمانی و ورزشی نظیر تامین آب شرب، مرکز بهداشت، مدرسه، ورزشگاه
- اقدام‌های مربوط به غربالگری و انتخاب پیمانکاران براساس پیشینه عملکرد و تاثیرگذاری مثبت روی جوامع محلی
- تعداد پیمانکاران/تامین کنندگان ارزیابی شده
- تهیه لیست پیمانکاران/تامین کنندگان صاحب صلاحیت که به موضوع مسئولیت اجتماعی در کنار فعالیت‌های ذاتی خود پرداخته است.
- پ- بیان دلایل تعریف و اجرای اقدامات (فعالیت‌ها یا پروژه‌های بهبود) فوق الذکر
- ت- نتایج حاصل از اجرای اقدامات (فعالیت‌ها یا پروژه‌های بهبود) فوق الذکر (نتایج ارزیابی رضایت ساکنان و سازمان‌های محلی و متولی، میزان شکایات مردمی و...)

۴,۲,۴. شاخص‌های مسئولیت اجتماعی شرکت/سازمان در قبال محیط زیست

این بخش به شاخص‌های عملکردی مربوط به حوزه محیط زیست اختصاص داشته و اقدامات شرکت/ سازمان بر حسب این شاخص‌ها را در زمینه مسئولیت اجتماعی شرکت بیان می‌دارد. در این بخش لازم است موارد زیر بیان گردد:

شاخص‌ها:

- الف- معرفی تاثیرات (مثبت و منفی) فعالیت شرکت بر محیط زیست
- ب- معرفی اقدام یا اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت (فعالیت‌ها یا پروژه‌های بهبود) حسب شاخص‌های ذیل:
- وضعیت مواد مصرفی جهت تولید کالا و خدمات

- شناسایی و طبقه بندی مواد مصرفی تجدید پذیر و تجدید ناپذیر (پیوست دو-جدول ۱)
- درصد مواد اولیه بازیافت شده جهت استفاده در تولید محصول (پیوست دو-جدول ۲)
- اقدامات مربوط به استفاده از مواد تجدیدپذیر به جای مواد تجدید ناپذیر (نظیر استفاده از تکنولوژی های نوین مرتبط، اصلاح فرآیندها، ارتقاء مهارت های مرتبط و تدوین و اجرای مقررات و غیره)

○ انرژی

- تعیین میزان کل انرژی مصرفی در سازمان برحسب انرژی تجدید پذیر و تجدید ناپذیر (پیوست دو-جدول ۳ و ۴).
- برنامه های بهینه سازی مصرف انرژی در ساختمان ها، حمل و نقل، فرآیند تولید، وسایل الکتریکی، تاسیسات و تجهیزات و غیره، از طریق استفاده از تکنولوژی های نوین، اصلاح فرآیندها و سایر روش ها مرتبط، در جهت کاهش شدت انرژی (پیوست دو-جدول ۵ و ۶)
- اقدامات مرتبط با افزایش به کارگیری منابع پایدار و تجدیدپذیر نظیر انرژی خورشیدی
- وضعیت منابع آب استحصالی، موارد مصرف و منابع پذیرنده پساب ها
- معرفی منابع آب مورد استفاده و میزان بهره برداری از آنها (کلیه مناطق و مناطق دارای استرس آبی) (پیوست دو-جدول ۷)
- موارد مصرف (در واحدها یا تاسیسات مختلف مصرف کننده) همچنین برنامه های بهینه سازی مصرف آب در ساختمان ها، فرآیند تولید، تاسیسات و تجهیزات و غیره، از طریق استفاده از تکنولوژی های نوین، اصلاح فرآیندها و سایر روش ها مرتبط، در جهت کاهش مصرف (پیوست دو-جدول ۸)
- تعیین میزان کل پساب رهاسازی شده و منابع پذیرنده آن (کلیه مناطق و مناطق دارای استرس آبی) (پیوست دو-جدول ۹)
- میزان انطباق پساب رهاسازی شده با « استاندارد خروجی فاضلاب ها».
- موارد عدم انطباق با استاندارد ملی یا بین المللی خروجی پساب
- بیان میزان کل آب مصرفی شرکت (از کلیه مناطق و مناطق دارای استرس آبی) (پیوست دو-جدول ۱۰)
- بیان اقدامات در قبال سایر ذینفعان (نظیر مشارکت در طرح های جمع آوری و تصفیه فاضلاب های شهری)

○ تنوع زیستی

- بیان موقعیت جغرافیایی، نوع فعالیت (نظیر اکتشافی، ساختمانی یا بهره برداری) و تاثیرات مهم و اثرگذار شرکت بر:
 - گونه های حیات وحش بخصوص گونه های لیست قرمز اتحادیه بین المللی حفاظت از طبیعت (IUCN)^۱

^۱ International Union for Conservation of Nature

- مناطق حفاظت شده و زیستگاه های حساس (نظیر: مناطق چهار گانه سازمان حفاظت محیط زیست، تالاب های ملی و بین المللی کنوانسیون رامسر)
- مشارکت در حفظ و احیاء مناطق حفاظت شده یا گونه های در معرض تهدید در زیستگاه های همجوار، نظیر پارک ملی دریایی نابند و تالاب هورالعظیم
- مشارکت در افزایش سرانه فضای سبز مناطق شهری/روستایی همجوار خاصه مسیرهای منتهی به تاسیسات
 - انتشار آلاینده ها به جو
 - گازهای گلخانه ای
 - میزان انتشار مستقیم گازهای گلخانه ای (شامل $CO_2, CH_4, N_2O, HFC_s, PFC_s, SF_6, NF_3$) بر حسب معادل CO_2 (پیوست دو-جدول ۱۱)
 - شدت انتشار گازهای گلخانه ای (پیوست دو-جدول ۱۲)
 - مقدار کاهش انتشار گازهای گلخانه ای نسبت به سال مبنا و روش های آن (پیوست دو-جدول ۱۱)
 - مواد کاهنده لایه ازن
 - میزان تولید، مصرف و باقی مانده مواد کاهنده لایه ازن بر حسب معادل CFC-۱۱ (پیوست دو-جدول ۱۱)
 - مقدار کاهش مصرف یا جایگزینی این مواد (پیوست دو-جدول ۱۳)
 - انتشار (SO_x)، (NO_x) و سایر آلاینده های تاثیر گذار
 - میزان انتشار گازهای آلاینده (پیوست دو-جدول ۱۴)
 - مقدار کاهش انتشار گازهای آلاینده نسبت به سال مبنا و روش های آن (پیوست دو-جدول ۱۴)
- مدیریت پسماند
 - نوع، میزان تولید و روش های دفع پسماندهای خطرناک (پیوست دو-جدول ۱۵)
 - نوع، میزان تولید و روش های دفع پسماندهای غیر خطرناک (پیوست دو-جدول ۱۵)
 - پیشگیری و کاهش عوارض ناشی از نشتی مواد شیمیایی و هیدروکربوری بر اساس مقدار (حجم)، نوع مواد، اثرات و پیامدهای آنها
 - مشارکت با جامعه محلی، سمن ها و دستگاه های مرتبط به منظور پاکسازی مناطق همجوار خاصه سواحل
- انطباق با قوانین و مقررات محیط زیست

۱- پسماندهای خطرناک (Hazardous Waste): پسماندهای خطرناک پسماندهایی هستند که حداقل یکی از خواص خطرناک، از قبیل: سمیت، رادیواکتیویته (پرتوزایی)، قابلیت انفجار، اشتعال، خوردگی و مشابه آن ها را داشته، و به مراقبت ویژه نیاز داشته باشد.

- ارائه اسناد مربوط به وضعیت رعایت ضوابط حفظ محیط‌زیست در مرحله امکان‌سنجی، طراحی و اجرای پروژه‌های صنعت نفت در همه مناطق نفتی نظیر مطالعات ارزیابی اثرات محیط‌زیست.
- پرداخت عوارض آلاینده‌گی به نهادهای تعیین شده در قانون، و یا اقدام برای معافیت از پرداخت عوارض از طریق انجام اقدامات موثر در کاهش انواع آلودگی‌ها
- وضعیت رعایت الزامات، قوانین و مقررات موجود ملی و بین‌المللی نظیر کنوانسیون‌های بین‌المللی محیط‌زیست در خشکی و دریا
 - اقدامات مربوط به غربالگری و انتخاب پیمانکاران براساس پیشینه عملکرد مطلوب و تاثیرگذاری مثبت بر محیط‌زیست
 - پ- بیان دلایل تعریف و اجرای اقدامات (فعالیت‌ها یا پروژه‌های بهبود) فوق‌الذکر
 - ت- نتایج حاصل از اجرای اقدامات (فعالیت‌ها یا پروژه‌های بهبود) فوق‌الذکر (نتایج ارزیابی مربوط به رضایت مردم، کاهش آلاینده‌گی‌ها، میزان شکایات و...)

۵. منابع

۱-۴- استانداردهای GRI، چهار استاندارد کلان ذیل را در بر می‌گیرد:

الف- استانداردهای عمومی (Universal Standards, GRI ۱۰۰)

ب- استانداردهای اقتصادی (Economic Standards, GRI ۲۰۰)

ج- استانداردهای محیط‌زیستی (Environmental Standards, GRI ۳۰۰)

د- استانداردهای اجتماعی (Social Standards, GRI ۴۰۰)

۲-۴- کتاب سومین همایش مسئولیت اجتماعی صنعت نفت، ۱۳۹۶.

۳-۴- کتاب چهارمین همایش مسئولیت اجتماعی صنعت نفت، ۱۳۹۸.

۶. پیوست‌ها

پیوست ۱- معیارهای ارزیابی و داوری گزارش

۱- سرفصل‌های عمومی

○ اطلاعات شناسنامه گزارش مسئولیت اجتماعی شرکت وجود داشته باشد.
○ در شناسنامه گزارش مسئولیت اجتماعی شرکت، دوره گزارش دهی (فصلی، سالیانه، دوسالانه و سایر) ذکر شود.
○ اطلاعات تماس با مرجع پاسخگویی مربوطه در گزارش درج شده باشد.
○ بیانیه مدیر عامل (اعلام تعهد به بیانیه سازمان در خصوص مسئولیت اجتماعی شرکت/سازمان) در گزارش درج شده باشد.
○ گزارش به معرفی پیشینه و سابقه فعالیت شرکت/سازمان پرداخته باشد.
○ گزارش به معرفی زمینه فعالیت، محصولات و خدمات شرکت/سازمان پرداخته باشد.
○ گزارش به معرفی حوزه جغرافیایی تأسیسات و تجهیزات شرکت/سازمان و گسترده توزیع محصولات یا خدمات پرداخته باشد.
○ عضویت در سازمان‌ها و معاهدات (داخلی/بین‌المللی) مرتبط با مسئولیت اجتماعی شرکت/سازمان بیان شده باشد.
○ گزارش دربرگیرنده چشم‌انداز شرکت که شامل خط مشی مسئولیت اجتماعی شرکتی/سازمان باشد.
○ گزارش دربرگیرنده مأموریت شرکت که شامل مسئولیت اجتماعی شرکت/سازمان باشد.
○ گزارش دربرگیرنده بیانیه اهداف مسئولیت اجتماعی شرکت/سازمان باشد.
○ گزارش دربرگیرنده استراتژی تحقق مسئولیت اجتماعی شرکت/سازمان باشد.
○ استانداردهای مدیریتی استقرار یافته مرتبط با هم راستا با مسئولیت اجتماعی و توسعه پایدار در شرکت/سازمان بیان شده باشد.

۲- سرفصل‌های تخصصی

شاخص	زیر شاخص
موضوعات اساسی پایداری	شناسایی محدوده تأثیرات مهم (مثبت و منفی) فعالیت‌های شرکت/سازمان بر اقتصاد، محیط زیست و اجتماع
	شناسایی تأثیرات مهم (مثبت و منفی) فعالیت‌های شرکت/سازمان بر ذینفعان (کارکنان/مشتریان)، جوامع محلی و محیط زیست و بالعکس
	فرآیند و ساز و کار شناسایی (اعم از اسنادی و میدانی) تأثیرات فعالیت‌های شرکت/سازمان
	تحلیل تأثیرات و تعیین موضوعات اساسی (ماتریس موضوع‌های دارای اهمیت و ...)
شناسایی ذینفعان	بیان ساز و کار شناسایی و تحلیل ذینفعان شرکت/سازمان
	معرفی ذینفعان شرکت/سازمان
	معرفی ضوابط ابلاغ شده شرکت/سازمان برای مداخله ذینفعان
	نوع و میزان مشارکت ذی‌نفعان در فعالیت‌های مورد نظر شرکت
	معرفی برنامه‌های تشویقی و انگیزش مشارکت ذینفعان در فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی مورد نظر شرکت

ساختار سازمانی مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان	حاکمیت شرکت / سازمان
نقش هیئت مدیره و مدیرعامل سازمان در تعیین سیاست ها و استراتژی ها در خصوص تأثیرات فعالیت شرکت / سازمان	
عملکرد هیئت مدیره و مدیرعامل ن در مدیریت ریسک (خطرات، تأثیرات فعالیت شرکت / سازمان)	
نقش هیئت مدیره و مدیرعامل در گزارش دهی پایداری شرکت / سازمان	
وجود مکانیزم ها و سیاست های تشویقی و پاداش دهی برای هیئت مدیره و مدیرعامل و کارکنان در زمینه مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان	
شفافیت در معرفی و انتخاب اعضای هیئت مدیره	شاخص های عملکردی اقتصادی
معرفی تأثیرات مثبت و منفی فعالیت شرکت بر اقتصاد	
معرفی اقدام یا اقدامات اقتصادی مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان (فعالیت ها یا پروژه های بهبود)	
بیان دلایل تعریف و اجرای اقدامات اقتصادی مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان	
نتایج حاصل از اجرای اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان بر اقتصاد	
معرفی تأثیرات مثبت و منفی فعالیت شرکت بر کارکنان	شاخص های عملکردی کارکنان
معرفی اقدام یا اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان (فعالیت ها یا پروژه های بهبود) در قبال کارکنان	
بیان دلایل تعریف و اجرای اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان در قبال کارکنان	
نتایج حاصل از اجرای اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان در قبال کارکنان	
معرفی تأثیرات مثبت و منفی فعالیت شرکت بر مشتریان	
معرفی اقدام یا اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان (فعالیت ها یا پروژه های بهبود) در قبال مشتریان	شاخص های عملکردی مشتریان
بیان دلایل تعریف و اجرای اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان در قبال مشتریان	
نتایج حاصل از اجرای اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان در قبال مشتریان	
معرفی تأثیرات مثبت و منفی فعالیت شرکت بر جوامع محلی	
معرفی اقدام یا اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان (فعالیت ها یا پروژه های بهبود)	
بیان دلایل تعریف و اجرای اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان	شاخص های عملکردی جوامع محلی
نتایج حاصل از اجرای اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان بر جوامع محلی	
معرفی تأثیرات مثبت و منفی فعالیت شرکت بر محیط زیست	
معرفی اقدام یا اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان (فعالیت ها یا پروژه های بهبود)	

بیان دلایل تعریف و اجرای اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان	
نتایج حاصل از اجرای اقدامات مسئولیت اجتماعی شرکت / سازمان بر محیط زیست	
توصیف کدهای اخلاقی و رفتاری شرکت / سازمان	اخلاق حرفه ای
ساز و کارهای درون و برون سازمانی برای اخذ مشورت درباره رفتارهای اخلاقی و قانونی در سازمان	
صحت و دقت اطلاعات مندرج در گزارش پایداری	اعتباردهی گزارش
قابلیت اعتماد گزارش پایداری بر اساس فرآیند گردآوری، ثبت و تحلیل اطلاعات و منابع و مستندات	
توازن در گزارش به لحاظ ذکر جنبه‌های مثبت و منفی فعالیت شرکت / سازمان در قبال ذینفعان	
برخورداری گزارش از خلاقیت و جذابیت ظاهری (گرافیکی، نحوه چینش مطالب، شیوه روایت)	
شفافیت گزارش به لحاظ روشنی، قابلیت درک و دسترس ذینفعان	
انسجام و روانی مطالب گزارش و ارتباط منطقی و توالی موضوعی	
اقدامات مرتبط فراتر از شاخص‌های عملکردی پیشنهادی	
خلاقیت و نوآوری در اقدامات و فعالیت‌های شرکت / سازمان	خلاقیت و نوآوری
توجه به مسئولیت اجتماعی شرکت در پرتو جهت‌گیری‌های مسئولیت اجتماعی نهاد بالادستی	همسویی با مسئولیت اجتماعی نهاد بالادستی

مسئولیت اجتماعی صنعت نفت

پیوست ۲- نمونه جداول شاخص‌های عملکردی پیشنهادی در حوزه محیط زیست

۱- مواد مصرفی جهت تولید کالا و خدمات

درصد تغییرات نسبت به سال پایه (سال اول گزارشدهی)	مقدار مصرفی بر حسب حجم / وزن	مواد تجدید پذیر
 -۱
 -۲
 -۳
درصد تغییرات نسبت به سال پایه (سال اول گزارشدهی)	مقدار مصرفی بر حسب حجم / وزن	مواد تجدید ناپذیر
 -۱
 -۲
 -۳

۲- درصد مواد اولیه بازیافت شده جهت استفاده در تولید محصول

$$\text{درصد مواد اولیه بازیافتی برای تولید محصول} = \frac{\text{مواد اولیه بازیافتی}}{\text{کل مواد اولیه استفاده شده}} \times 100$$

۳- میزان مصرف انرژی در شرکت/ سازمان (به تفکیک واحدهای ساختمانی و ستادی، صنعتی و عملیاتی)

منابع	تاسیسات/تجهیزات مصرف کننده	نوع سوخت	میزان مصرف در سال مورد نظر (برحسب ژول، متر مکعب، لیتر، وات-ساعت و غیره)	مقدار مصرف در سال پایه (سال اول گزارشدهی)
منابع تجدید پذیر (نظیر انرژی خورشیدی)				
منابع تجدید ناپذیر (نظیر سوخت‌های فسیلی)				
الکتریسیته				

* هم چنین میزان متر مربع کلکتورهای فتولتائیک نصب شده و کلکتورهای حرارتی خورشیدی نیز در این بخش درج گردد.

* آیا این ساختمان/واحد صنعتی دارای استاندارد مدیریت انرژی ISO 50001 و مصوب سازمان ملی استاندارد ایران می‌باشد؟ بلی خیر (در صورت پاسخ مثبت، گواهی ضمیمه گردد)

۴- کل مصرف انرژی در شرکت/ سازمان

مقدار الکتریسیته مصرفی + مقدار انرژی تجدیدپذیر مصرفی + مقدار انرژی تجدیدناپذیر مصرفی = کل مصرف انرژی در سازمان
میزان انرژی فروخته شده (نظیر انرژی الکتریسیته فروخته شده به شبکه) - سایر منابع انرژی مصرفی (الکتریسیته تولید شده در داخل سازمان) +

۵- شدت انرژی سازمان (واحدهای صنعتی)

$$\text{شدت انرژی} = \frac{\text{مقدار انرژی مصرف شده (برحسب ژول، کیلو وات ساعت و...)}}{\text{کل محصول تولید شده (برحسب تن، لیتر و...)}}$$

* رده مصرف انرژی برای ساختمان ها (بر اساس استاندارد ملی ۱۴۲۵۳ و ۱۴۲۵۴ برچسب انرژی ساختمان)

$$R = \frac{\text{کل مصرف انرژی سالانه ساختمان}}{\text{مصرف انرژی سالانه معیار}} = \frac{(\sum(Q_i \times HV_i \times 0.278)) + (E \times F_c)}{E_{ideal}}$$

۶- میزان کاهش حامل های انرژی نسبت به سال مبنا (به تفکیک واحدهای ساختمانی و ستادی، صنعتی و عملیاتی)

منابع	تاسیسات/تجهیزات مصرف کننده	نوع سوخت	میزان کاهش در سال مورد نظر (برحسب ژول، متر مکعب، لیتر، وات-ساعت و غیره)	روش های کاهش
منابع تجدید پذیر (نظیر انرژی خورشیدی)				
منابع تجدید ناپذیر (نظیر سوخت های فسیلی)				
الکتریسیته				
کل انرژی مصرف شده در سازمان (برحسب ژول یا وات-ساعت)				

۷- حجم کل آب برداشتی از منابع مختلف

منابع	میزان برداشت از همه مناطق (m ^۳)	میزان برداشت از مناطق با استرس آبی* (m ^۳)
آبهای سطحی (تالابها، رودخانه ها و دریاچه ها)		
آبهای زیرزمینی		
آبهای آزاد (دریاها و اقیانوس ها)		
آب های بازیابی شده در داخل شرکت (مانند پساب های تصفیه شده، آب باران جمع آوری شده یا آب های استحصالی از نفت خام)		
سایر (مانند آب طرف ثالث به معنی آب دریافتی از سایر شرکت ها یا کاربری های خارج شرکت)		
جمع کل آب برداشتی		

* مناطق فاقد توانایی تامین آب جهت رفع نیاز انسان و اکوسیستم

۸- واحدهای مصرف کننده آب و روش های کاهش مصرف

نام واحد	مقدار مصرف (m ³)	روش های کاهش مصرف آب (صرفه جویی)	درصد کاهش مصرف نسبت به سال پایه (سال اول گزارش دهی)
۱- ...			
۲- ...			
۳- ...			

۹- پساب خروجی بر حسب منابع پذیرنده

پساب خروجی بر حسب منابع پذیرنده		
منابع	حجم کل پساب رها شده (متر مکعب)	حجم پساب خروجی منطبق با استانداردهای ملی (متر مکعب)
آب های سطحی (تالاب ها، رودخانه ها و دریاچه ها)		
آب های زیرزمینی		
آب های آزاد (دریاها و اقیانوس ها)		
سایر (مانند آب ارسالی به سایر شرکت ها یا کاربری های خارج شرکت)		
جمع کل پساب خروجی		

۱۰- مقدار کل آب مصرفی

مقدار پساب رها شده به منابع پذیرنده - مقدار آب برداشت شده از منابع = حجم کل آب مصرفی

۱۱- گازهای گلخانه ای (شامل $N_2O, CO_2, CH_4, HFC's, PFC's, SF_6, NF_3$)

تغییرات نسبت به سال پایه (سال اول گزارشدهی)	راه های کاهش انتشار			مقدار انتشار بر حسب طن (معادلسازی شده با CO_2)	واحدهای انتشار دهنده	گازها
	تغییر نوع سوخت و غیره	استفاده از فیلترها	بازطراحی فرآیند			
						... ۱-
						... ۲-
						... ۳-

۱۲- شدت انتشار گازهای گلخانه ای (برای سال مبنا)

$$\text{شدت انتشار} = \frac{\text{مقدار انتشار صورت گرفته (میزان تن معادل } CO_2 \text{ در هر سال)}}{\text{کل محصول تولید شده (برحسب تن یا لیتر)}}$$

۱۳- مواد کاهنده لایه ازن

مقدار مواد استفاده شده بعنوان ماده خام در دیگر صنایع - مقدار مواد تجزیه شده در فرآیند - کل مواد تولید شده = مقدار تولید مواد کاهنده لایه ازن
بر حسب طن (معادلسازی شده با CFC_{11})

۱۴- انتشار SO_x ، NO_x و سایر آلاینده‌های تاثیر گذار

تغییرات نسبت به سال پایه (سال اول گزارشدهی)	راه های کاهش انتشار			مقدار انتشار بر حسب تُن	واحدهای انتشار دهنده	گاز
	تغییر نوع سوخت و غیره	استفاده از فیلترها	بازطراحی فرآیند			
						SO_x
						NO_x
						مواد آلی پایدار (POP)
						ترکیبات آلی فرار (VOC)
						ذرات معلق (PM)

۱۵- مدیریت پسماند

روش دفع					مقدار تولید شده (تن)	انواع پسماند
سایر روشها	زباله سوز	کمپوست	دفن در لندفیل	بازیافت		
						پسماندهای خطرناک (ویژه):
						... -۱
						... -۲
						... -۳
						پسماندهای غیر خطرناک:
						... -۱
						... -۲
						... -۳

تذکر:

- ۱- جهت استفاده و بهره مندی از گزارش شرکت‌های بین‌المللی یا نمونه گزارش‌های پایداری شرکت‌های فعال در صنعت نفت به آدرس <https://csr.mop.ir/> مراجعه فرمایید.
- ۲- ضروری است موارد زیر جهت ارزیابی گزارش‌ها به امور مسئولیت اجتماعی صنعت نفت ارسال گردد تا بررسی و ارزیابی شوند:
 - گزارش پایداری مکتوب و مجلد (یک جلد).
 - فایل گزارش مسئولیت اجتماعی شرکت/ سازمان (در فرمت PDF و Word) و در قالب لوح فشرده جداگانه.
 - فایل مستندات مربوط به فعالیت‌های گزارش شده (نظیر: دستورالعمل، آیین‌نامه، صورتجلسه، خبر و ... یا فایل فیلم و عکس) و در قالب لوح فشرده.
- ۳- تاکید می‌نماید گزارش پایداری شرکت‌ها بر اساس «معیارهای ارزیابی و داوری گزارش» (پیوست یک) همین راهنما توسط تیم داوری مورد ارزیابی و داوری قرار خواهد گرفت.

آدرس دفتر امور مسئولیت اجتماعی صنعت نفت:

تهران- خیابان حافظ (شمال به جنوب)- نرسیده به خیابان طالقانی- خیابان رودسر- پلاک ۱۵- طبقه دوم

تماس: ۸۸۹۴۲۱۹۶- (۰۲۱) فکس: ۸۸۸۰۱۵۲۳- (۰۲۱)